

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.

Félévre . . . . 4 kor.

Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára: 0 fil.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,hová a lap szellemi
részét illető minden
közlemény intézendő.Kiadóhivatal
Kaposvár, Zárda-utca
17. számhová az előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalá-
sok intézendők.

Uj korszak.

Történelmi határidőhöz jutottunk. Az új képviselőház megnyitásával új korszak nyílt meg. Nagyjelentőségű átalakulás előtt állunk. Ezer ferdeséggel és még több alakoskodással teljes rendszer bukik a sötét mélységbe. Nem kár érte. Nyomában az Erő, az Akarat s Alkotás jó. Így is van rendjén. Még csak emléke se maradjon annak a kornak, amelyben a magyart nem a tetterő, az akarnitűdás és a hazafiság jellemezte, hanem a megátalkodott lemondás mindarról, amiért apáink anynyi szent vérrrel áldoztak.

Uj korszak hajnalát éljük. Az új korszakét, amely elmosza a múlt rút emlékeit is s régi fényébe állítandja vissza a magyar nevet, régi boldogságába a magyar nemzetet.

Nemzeti királyaink alatt, fölényes önérzettel, méltán és büszkén vallhatta magát magyarnak, a magyar. Az egész világ is így ismerte. A közelmúltban, ha tette is ezt, csupán a régi szó hagyományos maradványa volt az csak, amelyet ellenségeink nem minden ok nélkül mondtak nevetségesnek. Hogy is lehet büszke, magára rá tartós az, aki még csak a maga lábán sem állhat meg támasz nélkül.

A magyartól véraldozatát is németül követelik. Külső viszonyainak egyengetését is osztrák szempont öny-behelyezésével végzik. Arról pedig, hogy létezik is egy önálló magyar állam a föld kerekén, így viszonyok mellett, nagyon kevesen tudnak.

De az öntudatra ébrednemzet új korszakot nyitott meg.

Az új korszak az alkotás korszaka. Bár az alkotás munkája nagyon nehéz, mert óriási erővel kell hozzálatni az istentelenül elhanyagolt Augiás istállójának megtisztításához. Azonban ennek meg kell történnie. Az alkotás korszakának lobogóján az önálló vámterület, a nemzet szabadsága, a magyar nép uralkodó jellege és jóléte van felírva. Ennek a zászlónak győzelemre kell jutnia.

Az új korszak szülte alkotás erejének tehát így ugyancsak sok és nehéz akadály elhárításával kell egyengetnie útját. De az alkotás ideje már itt van és itt az alkotás ereje. Köszöntsük tehát teljes büszkeséggel, szent eszmékkel telt keblünk minden hevével azt az új korszakot, amelyet a magyar nép ítélete és óhaja hozott közzénk s a mely az ország függetlenségét és a magyar nép javát czélozza.

— Az első lecke. Madarász József korelnök a Ház pénteki első ülésén, mielőtt az elnöki helyet elfoglalta volna, törvénytelennek és érvénytelennek jelentette ki az elnöki emelvényről mindazt, a mit a régi szabályok, és az alkotmány értelmébeni törvények ellenére, akár elnök, akár kormány, akár bárki más cselekedett. Mire jobbfelől egy kis felpiszszénés volt hallható. De csakhamar következett balról a leintés is. A Tisza csapat aztán szépen meghuzta magát. Hja, vége a zsebkendő korszaknak! Jó lesz tehát az első leckéből okulni, nehogy keményebb megleczkéztetésre kerüljön a sor; s jó lesz megszívlelni ezt nem csak fennt, de az egész vonalon.

A válság.

A politikai helyzet mai stádiumában a képviselőház megnyitása és a kormányválság körül forog. A képviselőház megnyitásán már túl vagyunk s a régi kormányt is felmentették. De a politikai helyzet még mindig nincs annyira megtisztulva, hogy tudhatnánk nino csillagzat alatt indul nagy útjára a törvényhozási munka.

A függetlenségi tábor azon biztos reménnyel néz a válság megoldása felé, a mely kétségtelen immár, hogy a függetlenségi eszmét legalább részben megvalósítja.

Kossuth Ferencz azon nyilatkozatai után ítélve, hogy a jövő az alkotás munkájának kezdete lesz, az emberek nem látnak olyan sötétben.

TÁRCZA.

Néprajzi kincseink gyűjtése.*

Írta: Sági János.

A tárgyi néprajz főladata, hogy összegyűjtse a nép fonó- és szövő eszközeit. Ezek is rohamosan pusztulnak. Egész vidékek vannak, ahol a rokka sohasem kerül le többé a padlásról s a honnan elköltöztek a takácsok, mert a nép nem viszi hozzájuk a magafonta fonalat. Régente minden magyar földműves asszony font. Az egész családnak szükséges ruhaneműt a kendertermelés szolgáltatja. Nem vettek akkor a boltban gyolcsot, meg siffont, megszövettek a fehéreműt a faluban. Virágzott is a takács-ipar. A takács-mesterek voltak a legjobban élő iparosok, a segédek pedig a legzeimeresebb legények. Akkor még a hölgyek „fehér népek” voltak, mert magukfonta, szövete fehér ruhában jártak. A gyár-
ipar pusztítja a fonás és szövés régi, hasznos háziparát. Nincs messze az idő, mikor az orsó nem pereg, a szövőszék nem zatkol azokban a falvakban sem, ahol a nép szorgalma mellett most még nem kellendő a bolti fehér portéka. A gyárak átveszik birodalmukat az egész országban. Mentsük

* Mutatvány Sági János most megjelent fenti című füzetéből.

meg tehát azokat az eszközöket, amelyekkel a nép ruházatát készítették s itt-ott még készítik.

Össze kell gyűjtenünk a fonással összefüggő minden eszközt. Be kell mutatnunk, hogy milyen eszközöket használt a nép akkor, mikor a kender- és lenmagot veti, tőri, tilolja, gyaratja, fonja, áspálja, gombolítja, vetéli. Aki nem foglalkozik vele, el sem hinné, hogy a fonásnak milyen gazdag szerszámléltára van. A tárgyaknál különösen a diszítetteket keressük. A rokkaszék szárát, az áspát, meg a többi eszközt sokszor művésziessen diszítik. Egy-egy tárgyból több változatos példányt állítsunk össze. Van még néhány falu, a hol a paraszt-asszony szobájában van a szövőszék. A fonalat nem viszi a takácshoz, hanem maga szövő tartós vászonná. A régi kistakácsok szerszámait, mintakönyvet, szép mintákkal diszített szövéseit is gyűjtsük össze. Nagyon tanulságos dolog az, mikor a néprajzi muzeumban bemutatják, hogy a kendermagból miként lesz a szépen mintázott vászon.

A kenderáztatást szerte-széjjel mindinkább tiltják, az olcsó bolti portéka mellett szinte nem is érdemes kendert termelni. Ezért a fonás házi ipari néhány évtized mulva kipusztul. Mentsük meg tehát most a tárgyait. Ekként tudjuk csak megmutatni, hogy a hatalmas gyárak gépszörnyeteihez melyik lépcsőkön jutott föl az előrehaladott kultúra.

A fonás eszközei, ép úgy, mint sok más néprajzi tárgy, a padlásokon hever. A néprajzi gyűjtő leghálásabb bányája a padlás. Czélszerű kézi villamlámpást vinnünk, amelylyel a padlás minden zugát megvilágítjuk. Temérdek néprajzi kincs kerülhet ekként napfenyre.

Gyűjtsük a népies himzéseket. Ezekkel is nagy mértékben bizonyíthatjuk a magyar nép teremtő erejét, és választékos izlését. Azokkal a nőekkel, akik otthonosak abban, hogy a himzéshez alakot rajzoljanak elő, rajzoltassuk föl kultivált mintáikat. Irjuk le, hogy miként nevezik az egyes alakjaikat. Tafasztaljuk, hogy a magyar nép milyen nagy mester a tárgyak jellemzésében, a rokon fogalmakra vonatkozó szavak kitalálásában s milyen könnyedén teremt azokat a sajtáságos kifejezéseket, amelyeket mi analog-kifejezéseknek mondunk.

A himzettalakok nevei közül pl. föl hívjuk ezekre a figyelmet: patkós, lőszemű, körtés, taréjos, majoránnás, rozmaringos, keres, bokrétás, medvetalpos, makkos.

Jegyezzük föl azt, ha pl. a nép a hal sörényéről, a kályha válláról, a láda fiáról, a gomb tőgyéről, a hálótü nyelvéről stb. beszél.

Gyűjtsük össze a háziipar tárgyait, a faragott szerszámokat, a szalmából, veszőből, gyékényből font tárgyakat, amelyeken a népek szintén sok ügyessége és leleményessége nyilvánul meg.

Érdekes etnografiai tárgyak a népké-

Ugy látszik, hogy a korona is kevesebb ellenállást mutat. Mert a hatalmas tábor, melyet a nemzet a függetlenségi eszmék harcosaiként összeállított, erős még Béccsel szemben is.

A politikai helyzet sulypontja ismét Bécsben van. Most jár ott gr. Andrássy Gyula, hogy jelentést tegyen a királynak eddigi működéséről.

Vannak akik azt hiszik, s azt allitják, hogy Andrássy Gyulának sikerült azokat a nézeteltéréseket kiegyenlíteni, melyek egy koalíciós kormány létrejöttét megakadályozhatták volna.

Ha ez így állana, akkor Andrassynak kormányalakításra azonnal megbízást kellene kapnia.

Biztosan azonban semmit nem lehet tudni a valódi helyzetről.

Csak az az egy kétségtelen, hogy a függetlenségi párt a kormány alakítás kérdésében még nem nyilatkozott és nem is nyilatkozhatott, mert annak ideje eddig még el nem érkezett.

Bizonyára nem fog késni a függetlenségi párt, ha az időt arra elérkezettnek látja, hogy nyilatkozzék, valjon kíván-e s ha igen, minő feltételek mellett, az ország kormányzásában részt venni.

H I R E K.

— **A kaposvári katolikus kör** alapszabályait a m. kir. belügyminiszter 105264904— III. sz. rendeletével jóváhagyván — az alakuló közgyűlést folyó évi február hó 12-én délután 3 órakor tartotta meg. E közgyűlésen megválasztott a tisztviselői kar és a 30 rendes és négy póttagból álló választmány, három évre. A körnek megalakulásakor 202 tagja volt. Egyházi elnök: Dr. Zimmert József plebános, világi elnök: Perczel Akos kir. táblai

szította csapdak: a sokféle borz-, egér-, róka-, ürgefogók, melyek a nép furfangos mesterkedésének a tükréi.

A nagyobb tárgyakat, pl. szövöszékeket, szekereket fenyképeztessük le, avagy modelljeiket készítsük meg. Rendkívül fontosak a kisipari emlékek. Gyűjtsük össze ezek tárgyait. A régi mesteremberek székeket alkottak. Mindenik czéhnek voltak szabályai, artikulusai, melyekben sokszor királyi jóváhagyásokat találunk. Az artikulusok mellett megtaláljuk a czéh följegyzéseit tartalmazó könyveket. Ezek világot vetnek a czéhnek patriarchalis életére, a nagy ipar multjára. Ezek a rendkívül fontos irások ott porladnak valahol az elagott iparos lomjai között. Nagyon szép ipari ereklyék a régi czéhkorsók. A legtöbbször a fazekas ipar renieke; sokszor a czéh történetére vonatkozó feljegyzéseket égette rájuk. Megmentésre méltók a czéhládák, a pecsétnyomók, a zászlók. Valamennyi érdekes kulturtörténelmi emlék. Ha egy-egy idős iparossal találkozunk, tudakoljuk meg tőle, hogy hol vannak volt czéhének tárgyai. Csakhamar nyomukra jövünk. A korszakban borsó áll a padlason, a szép ládában pedig lomot tartanak a kamrában. Szállítsuk a tárgyakat méltó helyükre: a néprajzi muzeumban, ahol ezer es ezer ember előtt varázsolják vissza a letűnt idők soha vissza nem térő emlékeit.

A kisipar szerszámainak megmentése is fontos néprajzi feladat. A hajdan virágzó gombkötő ipart egy-kettőre elsöpörte az idők változása. Nem tudjuk kimutatni a gombkötő-ipart, ha csak most össze nem

gyűjtjük szerszámainak, szép vitézköteit, gombjait, zsinórait. Talán még nem késő. A magyar szűrszabó-ipar most haladoklik. Mentsük meg ennek is a szerszámainak, amelyekkel azokat a szép diszítéseket csipkezték, lyukasztották. A szűrszabók, a szucsók híres diszítő mintáikat könyvekbe is lerajzoltak. Kutassunk e könyvek után. Az idősebb iparosokkal rajzoltassuk le, varassuk, avagy metszessük ki kedves mintáikat, különben elenyésznek ezek a híres magyar diszítő-motivumok, amelyek olyan pompásan ékítették a czifraszűrt, a subát, a gubát, a ködmönt. A legnagyobb valószínűség szerint, sajátunk volt mindenkoron a magyar szűrszabó tetszetős ékítménye, hisz ezzel nyugaton nem találkozunk. Mit hoztunk keletről s mit teremtettünk itt, az majd az összehasonlítás állapítja meg. Ehhez a nagy munkához horadjuk össze az adatokat.

Itt újra hangsúlyozom a magyar tákácsdiszítések összegyűjtésének fontosságát. Ezekből azt látjuk, hogy miként változik az ipar terén az izlés. A munkákra, egyes báboslegények keménytábla faragták. A keleten tesztát a mintákba nyomkoották, amelyeknek diszítéseit ekként átvitték a bábra. Mióta a bábosok kelesztett tesztával dolgoznak, amelyen a diszítések elszűnnek, azóta a sok ügyességgel, leleményességgel vésett bábos-formák a padlásra kerültek. Megmentésük érdemes munka. Sok ékítményt, a régi ruhaviselet utánzatát találjuk rajtuk.

A kékfestő-kisipar formáit össze kell gyűjteni. Ezeket is használaton kívüli helyezik a kékfestő-gyárak. A csak nem régi-

tanár tartott sikerült felolvasást. Tárnya „a zenei nevelés“ volt. A felolvasás befejeztével a hallgatóság nagyon megtapsolta a felolvasót.

— **Vörösmarty ünnepély Szigetváron.** A szigetvári állami polgári iskola kegyelettel emlékezik meg Vörösmarty Mihálynak »Sziget« váránál tett látogatásáról és hogy a »Roskadozó fal«-on márványtábla hirdethesse a nagy költő nevét, a »Vörösmarty Emléktábla-Alap« javára 1905. évi márczius hó 5-én az intézet tornacsarnokában Vörösmarty-ünnepélyt rendez. Kezdeté délután 6 órakor. Belépőjegy ára személyenként 1 korona. A felülfizetéseket köszönettel togadtnak és az Emléktábla-Alaphoz csatoltatnak. Műsor: 1. Hymnus. Éneklő ifjúsági énekkar. 2. Szigetvár. Szavalja Bali Sándor tanár. 3. A szegény asszony könyve. Szavalja Stern Szeren IV. o. t. 4. Keserű pohár. Éneklő az ifjúsági vegyes énekkar. 5. Szép Ilonka. (Melodráma.) Szavalja Kun Kálmán tanár Zongorán kíséri Stefan Gyula tanár. 6. Kont és társai. »A Bujdosók« című színmű 5-ik felvonásából. 7. Szózat. Éneklő az ifjúsági énekkar. A szavatok főbb eseményeit a polgári iskola leány- és fiúövéndekéi élőképben mutatják be. Szereplő leányok: Bernáth Julcsa, Burics Gizella, Klein Elza, Kriszt Leona, Mauchart Mariska, Mozsgai Mariska, Munkácsi Ida, Ocsodál Irén, Szommer Erzsé, Udvary Jolán, és 53 fiú.

— **A Balatoni Muzeum Egyesület** február hó 26-án d. e. 11 órakor Keszthelyen a városkaza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület tisztelt tagjait ezúton hívják meg. A rendkívüli közgyűlés egyedüli tárgya az alapszabályok módosítása.

— **Vidéki napilap.** A »Pécsi Közlöny«, mely eddig hetenként kétszer jelent meg, független irányu politikai napilappá alakult át. Az első szám folyó hó 15-én jelent meg. A lap főszerkesztője Egri Béla dr. országgyűlési képviselő, felelős szerkesztő pedig a lap eddigi szerkesztője Dömel Anzelm. A baranyavármegyei orsz. képviselők, továbbá a pécsi irói

ben is virágzó kekfestő kisipar hanyatlik. Ennek nyomó mintáin is igen sok magyaros ékítményt találnak majd azok, akik a magyarok díszítő stílus gazdaságának kimutatásával dicsőséget szereznek nemzetünk teremtő erejének.

Fenyképeztessük le a népviseleteket. Mentsük meg a régi népviseletnek pusztuló darabjait. Népünk viselete is színtelenedik. Alig látunk most már pártát, viganót, prémes mentét, derékik lógo pántlikás hajfonást. A szűrt, bekecst, ködmönt, gubát, subát maholnap mindenütt az esernyő szorítja ki. A régi magyar ember birkabőr-, kecskebőr nadrágját, 12 szel rojtos gatyáját a vásári posztó helyettesíti. A teveszőrrel tulpános himzett pruszli helyett a nép trikóinget hord.

Hol van a fokosos, csákányos, patkócsöngős, zsinóros világ? Kutassunk ezeknek tárgyi emlékei után. A rokka helyét a varrógép vonult be a parasztházakba, a magasítotté vászon helyett halcsontos kartonruhákat hord a nép leánya.

Mikor ezeket a néprajz embere szemeli, elgondolkodik, hogy a régi jövedelmező háziipar pusztulásáért semmi sem kárpótolja népünket, amannak termékei helyett mindent a külföldről kapunk. Nem lehetnek újabb háziiparok. A nép szegényedésének ez is egyik főoka.

A néprajz híve ismeri meg igazán a népet, ennek viszonyait, az ország közállapotainak hű képét, a bajok forrását, az okok eredetét. Ne legyen értelmes ember, aki nem tőrekedik hazája javára, ez ismeretek megszerzése után!

gárda nevesebb tagjai is dolgozni fognak a lapban.

— **Néprajzi Kincseink Gyűjtése** czim alatt Sági János a Balatoni Múzeum öre, a Keszthelyi Hírlap s. szerkesztője 60 oldalas füzetet írt, melyet a Balatoni Múzeum Egyesület adott ki. Az érdekes füzet szakértelemmel, lelkesedéssel buzdít a néprajzi kincsek megbecsülésére és gyűjtésére. A füzetet Tóth Belának a Pesti Hírlap mult vasárnapi tárczája nagy elismeréssel részesíté. Azoknak a kik a Balatoni Múzeum hazafias célját gyűjtésükkel felkarolni akarják, az egyesület a füzetet díjtalanul küldi meg. A füzetből egy részt a mai számunkban közlünk, s ezután felhívjuk az olvasóink figyelmét az allami felügyelet alatt álló, szép jövő elé néző intézmény pártfogását, az egyesület.

— **Gyilkosság az országuton.** Dallos István kisasszonyi jómódu telkes polgárt a szőlőbe vezető országuton pénteken reggel agyonverte, holtan találták meg. Két fejszecsapás oltotta ki a szerencsétlen ember életét, melyek mindegyike a fejét érte s mindegyike feltétlenül halált okozó volt. Ugy a tettes, mint a tett oka ismeretlen. Széles körben nyomozza a csendőrség.

— **Kutya esett gyermek.** Bence Ödön vasuti fűtő 7 éves kis fiacskája, e hó 15-én Rózsa-utcai lakásának udvarán levő fedetlen kutból vizet akart moritani, a kutszélén azonban megcsuszott és a kutba zuhant. Bár azonnal észrevették s csakhamar még életben ki is huzzák a fiacskát, de rövid néhány percz múlva meghalt.

— **Mulatságok.** A somogyvármegyei uradalmi gazdatisztek 1905. február 25-én Kaposvárott a Korona szálloda termeiben somogyvármegyei gazdatiszti táncestélyt tartanak. Diszelnök: Saardi Somsich Andor, alelnök: Lovag Fautz Lajos, pénztáros: Blum Izidor, ellenőr: Bathó József, jegyző: Baka János, háznagy: Geiszler József, rendezőség: Tarisch Hugó, Léber Károly, Zahoránszky János, Herzogh Mór, Garay Zoltán, Müller Sándor, Kutasi Béla, Kossa István, Marton László, Zathurezky Nándor, Horváth Elemér, Hannel Géza, Goszthony Géza, Plauder Emil, Schmidt Rezső, Gruber Andor, Csanády István, Gajdy Sándor, Mérey Ernő, Eöry Géza, Barcza Sándor, Rossos József, Kégl Antal, Csorba Antal, Györfi Károly, Löw Lajos, Roch Gyula, Csorba Gusztáv, Pleszky Jenő. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A tiszta jövedelem a létesítendő «somogyvármegyei gazdakör» alap javára fordítatik. Kezdeté este 9 órakor.

A csurgói tanítóképző-intézet ifjusága f. é. február hó 25-én a «Korona» szálló nagytermében táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez. Belépőjegyek: személyjegy: 2 kor. családjegy: 5 kor. A tiszta jövedelmet az intézet keretében fennálló egyletek javára fordítatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A hangverseny kezdete pontban 8 órakor. Műsor: 1. Verdi I. «Nabucodonossor» opera nyitány, előadja az ifj. zenekar. 2. Farkas L. «A vén cigány» melodráma, zenéje Farkas Imrétől. Szavalja: Bucsy Jenő, IV. é. tan. jel. zongorán kíséri Dittert Ferenc tanár. 3. Dürner Gy. «Viharban» énekli az ifj. énekkar. 4. Gabányi A. «A volapük» monológ előadja Torma Lajos IV. é. tan. jel. 5. Schubert F. «H moll Symphonia» előadja az ifj. zenekar. 6. a) Sarasate P. Op. 20. «Zigeunerweisen» hegedűn játsza Nicolits Sándor IV. é. tan. jel. zongorán kíséri Dittert Ferenc tanár. b. Vieuxtemps H. «Fantaisie brillante sur des Airs Espagnols» hegedűn játsza Nicolits Sándor IV. tan. jel. 7. Magyar dalok, előadja az ifj. énekkar.

«A nagy-ata di Izr. Nőegylet» folyó hó 18 ikán a «Korona-szálloda» nagytermében saját pénztára javára jótékonycélú zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté

8 és fél órakor. Személyjegy 2 korona. családjegy 5 korona. Jegyek előre váltathatók. Fleiner Ignác és Berger Antal uraknál.

K adarkut függetlenségi és 48-as erelmü polgársága részére folyó évi február 11-én este Bellay János, Varga József, Végh József, Dömötörfi Lajos, Ujhelyi Márton Nagy János, Vida István, Fejes István, Fejes P. János, es Nemes Ferencz. Bellay János házában tánccezal egybekötött szép mulatságot rendeztek, mely reggel 4 óráig tartott, a legjobb kedv és lelkesült egyetértésben.

Hetesen folyó évi február hó 26-án (vasárnap) a hetesi nagyvendéglőben műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendeznek. Ez alkalommal színe kerül: A «régiszerető» népszínmű 3 felvonásban. Irta: Géczy István, rendező: Nagy Sándor, sugó: Pap József. Személyek: Gazdag Tóth István, Varga Sándor, Eszti-tike, leánya 8 éves, Szűcs Juliska, Major Borcsa, fiatal öz. Pettendi Lidi, Misi, Biró Sándor, Tecza, Nagy Eszter, Meszeslábu Kis Józsi, csikószámadó, Kis József, Peti, tanyás Török Ferencz, Biró, Nagy Sándor, Juliska, leánya Bognár Zsófi, Zsuzsánna, Eszti-tike dajkája, Csepeli Mari, Aivégi Zsotér Jancsi, Szántó Sándor, legények: Csepeli Sándor, Kovács Sándor, Petendi József, Török Ferencz, asszonyok: Nagy Eszter, Bognár Zsófi, kisbírók: Kovács Sándor, Csepeli Sándor, Örzse, Marci felesége Nagy Eszter, egy részeg ember, Hasonits Ferencz, Pányvavető Zsögi Marci, öreg csikósbojtár, Török György. Történik az első felvonás egy hajdusági falu letelején, a második 3 hónappal később a Hortobágyon, a harmadik Tóth István házában. Helyárak: ülőhely 1 korona, állóhely 40 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Tiszta jövedelem a Kaposváron felállítandó Kossuth-szobor alapjára lesz fordítva. Kezdeté este fél 8 órakor.

— **A tisztelt gazdaközönséghez!** Mint tudomásunkra jutott Mauthner Ödön es. és kir. udvari magnagykereskedése Budapesten arról értesíti a gazdaközönséget, hogy a lanyha irányzat következtében, a löhermagvak stíriai löherének f. é. január 1-én megjelent főárjegyzékében rovatolt árát hatályon kívül helyezte. Az árak jelenleg a következők: 4-számú prima pririssima 95 korona, 4-a számú legelsőrendű 93 korona, 4-b számú elsőrendű 91 korona, 50 kilónként. Ezen három minőség tisztaság és csiraképesség tekintetében a létező legkitűnőbb. Általános ismeretes, hogy a Mauthner cég olasz vagy amerikai löhermagot nem forgalmaz és hogy az általa szállított löheremagnak arankamentességét a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás hivatalos ólomzára igazolja. Ezen árieszállítás nagy elismerést kelt a gazdaközönség körében, mert újból bebizonyult, hogy Mauthner a gazdák érdekét szem előtt tartja.

— **A nem dohányzó szakasz megszűnik a vasuton,** amugy is több a dohányzó mint a nem dohányzó. Magmarad az nban külön a női szakasz és a „szolgálati” szakasz.

— **Hazafiatlan lap kitiltása.** A minden kormányokat és mamelukokat híven szolgáló «Borsszem Jankó» annyira ment vakmerő meészségével, hogy Kossuth Lajost Mementó című gúnyversében «nagy ízgató»-nak nevezte, akinek már egyszer «felült» a nemzet. Ezért a szemtelenségeért most a kaszinók és olvasókörök sorba kitiltják és visszaküldik a Borsszem Jankót, hogy ezzel torolják meg a nemzet atyja ellen elkövetett merényletét. Azt hisszük, hogy a kaposvári kaszinóból és kávéházakból is eltávolítják ezt a lapot, mert magyar ember nem veheti többé azt a kezébe.

— **Uj tizkoronás bankjegyek.** A jövő héten uj tizkoronás bankjegyek kerülnek forgalomba. Az ujságok nem győzik dicsérni gyönyörű kiállításukat. E sorok szerény írója azon-

ban nem hisz e dicséreteknek, sőt erős a gyanuja, hogy nagy hibájuk van ez uj bankjegyeknek: nem maradandók. Nem is változtatja meg a nézetét mindaddig, mig szerkesztő ur néhány száz darabot mutatól nem küld neki, hogy saját tapasztalata alapján az ellenkezővel meggyőződhessek. (Szives készséggel megfelelnek kérésének, de attól tartván, hogy állítását könnyen bebizonyíthatja, inkább kísérlet nélkül is elhiszem. A szerk.)

— **A kaposvári nagytözsde** Politz er Samu kaposvári kereskedő nyerte el, mint a legelőnyösebb ajánlattevő.

— **Betörőbanda.** Kaposváron heteken át „sikeresen működő”, de immár a mult hét végén közre került Berki György, öreg Takács Ferencz, ifj. Takács Ferencz, Takács Ferencz Hegedűs István, és Jónás Istvánból álló betörő banda már a kir. Ügyészség fogházában várja megbüntetését, melyre alaposan reá szolgált. Négykocsi bűnjel szedetett össze a banda tagjainál s vitetett be a rendőrségre. Volt abban savanyított paprikától kopasztott libáig, ködmentől selyem szoknyáig és gazdasági eszköztől iparos szerszámgig, minden. Eddig 46 betörést ismertek be a jó madarak.

KÜLFÖLD.

— **A keletázsiai háboru.** Hosszabb idő óta esőnd van a madzsarszági harcztéren, csak kisebb összeütközések fordulnak elő. Noha Kuropatkin mintegy félmillió katonával rendelkezik ez idő szerint, helyzete mégse kedvező, mert ennek a rengeteg hadseregnek élelmezése sokféle nehézségbe ütközik. Az orosz hadsereg kilátásai egyáltalán nem kecsgetők, úgy hogy mindinkább az a nézet kezd elterjedni, hogy Oroszország megunva, vagy talán ki sem bírva a sok pénz- és véráldozatot, végre is megfogja kötni a békét, mely neki nem sok dicsőséget fog szerezni.

— **Oroszországi forrongás.** Trepov dráko-i rendszabályai daczára sines még nyugalom Péterváron. Hiába ereszkedtek le az orosz hatalmasok, a munkások pusztá ígéretekkel már nem elégszönek meg, Orosz- Lengyelországon és egyéb vidékeken egyre megismétlődnék a véres zavargások és ha nem is lehet éppen mondani, hogy a forradalom egész erejével kitört már, annyi mégis bizonyos, hogy az orosz nép elkéseredése és fellázadása az önkényhatalom ellen nem fog véget érni, mig életbe nem lépnek azokat a reformokat, melyek biztosítják a népnek az alkotmányos szabadságot.

— **Montignoso grófnő botránja.** A szász király elvált nejének állítólagos újabb botránja élénken foglalkoztatja az egész európai sajtót. Ez újabb ügyet a grófnő személyzetéhez tartozó Muth kisasszony idézte fel, a ki beárulta a grófnőt a szász udvarnál, hogy viszonyt kezdett egy olasz nemessel. Időközben azonban meglehetősen bizonyossággal isült, hogy az egész dologból egy szó sem igaz. A szász király a Florenczben időző grófnőhöz elküldte Körner igazságügyi tanácsost, hogy vele Monica nevű nála levő gyermeke kiadása végett tárgyaljon. A grófnő ezuttal még nem akar megválni e gyermekétől s követeli, hogy többi gyermekeit is láthassa. Ennek következtében a szász udvar jövő hónap 1-től kezdve megvonta a grófnőtől az apauage kifizetését s a gyermek kiadatása végett megindította az eljárást az olasz hatóságoknál.

Klementina hercegnő szerelme. Egy másik fejedelmi személy szerelmi regénye is nagy szenzációt kelt. A belga király legifjabb leányáról, Klementina hercegnőről van szó, a ki halálosan beleszeretett Napoleon Viktor hercegre és apja heves tiltakozása daczára minden áron nöl akar menni hozzá. A hercegnő azon is telt helyezte magát, hogy Napoleon Viktor hercegnek feloldhatatlan viszonya van, sőt állítólag ez a viszony titkos házasság. Mindezeknek a vélt akadályokat azonban leküzdötte a hercegnő és így a házasság minden valószínűség szerint létre fog jönni.

Közgazdaság.

Ipar- és kereskedelmi kamarák kettéválasztása.

A nemzet államban rideg osztály harcok csak erővesztést jelentenek. Mikor egy osztály létérdekeiért küzd, ezt olyan szellemben s irányban kell megtennie, hogy ezáltal a nemzet önczélja erősödjék.

Szó sincs róla, ha egy osztály küzdelme révén erősödik, ez a körülmény csak a nemzet előnyére szolgálhat, de nem szabad, hogy ennek következtében viszont más osztály érzékeny kárt szenvedjen.

Az egyes osztályok küzdelméről mindig e szempont szolgáljon irányadóul.

Minden osztálynak, hogy a benne rejlő erőkapitalist teljes mértékben kiforrasztassa, — szüksége van, miszerint részére megadjuk azt a medret, melyen belül ezen célját elérhesse.

Minden osztály folyamatának meg kell lenni a maga sajátos medrének, melyek külön-külön utakon bár, de egy helyben kell, hogy egyesüljenek, a nemzet egyetemes medrében.

Ez a meder pedig, melyen helől egy osztály feladatának és hivatásának igyekszik megfelelni, — képezi az illető osztály organikus szervezetét.

Az iparnak feltétlen megadandó, hogy organuma önálló mederben legyen megalkotva.

Legyenek bármennyire összeillők egymással egyes pontokon az ipar és kereskedelem érdekei, — mindannak ellenére két nagy gazdasági osztályt nem egyesíthetjük egy kap alá, egy szervezetben. Az iparnak is, meg a kereskedelemnek is megvan a maga sajátos mibenléte, mely egy mederben nem bontakozhat ki teljes valójában. Ezen természetes lényeg megköveteli ugyan ipari, mint a kereskedelmi létnek megfelelő sajátos feltételeit.

Ekként állván a helyzet, az ipar- és kereskedelmi kamarák feltétlen elkülönítendők egymástól. Szükség van különálló iparkamarákra, hogy itt az iparosság eszméit folytatódnak további küzdelméhez mintegy lélekzetet vegyen.

A mai ipar- és kereskedelmi kamarákban az ipar érdeke nem juthat teljességben kifejezésre. Majdnem mindennütt a kereskedő-osztály vezető férfiai szerepelnek, kiknek természetesen első törekvése aztán a kereskedelmi érdekek védelme még akkor is, ha ez az ipari érdekek rovására történik. Ez is egyik oka az iparosok, különösen a kisiparosok köréből ismételt felhangzó ama kívánságnak, hogy a kereskedelmi és iparkamarák kettéválasztassanak, külön kereskedelmi, és külön iparkamarákra.

Ez a kívánság annál fogosultabb, mert az állam kereskedelmi kormányzatában is a kereskedelmi és iparkamarák véleményei vétetvén figyelembe, ezen vélemények alapján sokszor a legmértányosabb iparkövetelmények sem érvényesülnek.

Teljesen elérkezett az idő arra nézve, hogy a kereskedelmi- és iparkamarák mai lelketlen rendszerével leszámoljunk, mert a kisipar a hiányzó erősebb érdekképviseletet erőlyesebb védelem hiányában mihamarább befejezi utját a pusztulás lejtőjén. A mai kamarai rendszerben pedig nem találja meg azt a védőgondoskodást, mely lábra állítaná.

SZERKESZTŐSÉGI ÜZENETEK.

P. Z. Névtelenül beküldött közleményeket nem vehetünk figyelembe.

L. E. Igal. Semmi újság?!

Felelős szerkesztő: Dr. Rusa Ernő.

Laptulajdonosok és kiadók:
Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

Dr. Schmiadt G. főtörzsorvos és phisicus hires

fülolaja

meggyógyítja az időleges süketséget, fülfolyást, fülugást, sőt az idült nagyothallást. Egyedül Plávsics G. gyógyszer-tárában Ujvidéken kapható. Használati utasítás van hozzá.

Ára 2 frt. üvegenként.

A párisi kiállításon arany éremmel kitüntetve.

Alapított 1886.

Kitűnően belőtt

Vadász fegyverek, revolverek

biztos önvédelmi

revolverek

szabályozott és jól hordó szoba és kerti fegyvereket (Flaubert) jól és olcsón szállít

FÖLDESI L. puskaműves
Budapest, IV. Múzeum-körút 3.

Régi fegyverek újjakkal kicseréltetnek javítások olcsón!

Arjegyzék ingyen!

A leghiresebb

KÖTŐGÉPEK

házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyár
magyar képvisellete

Budapest, VII. Erzsébet-körút 23.

Részlefizetésre is kapható.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek, kerékpárok raktára.

Fogl József Lajos

Ki akar házasodni?

Van szerencsém értesíteni a helybeli és vidéki hölgyeket és urakat minden vallás és nemzetiségi különbség nélkül, hogy korra, állásra, vagy vagyonára megfelelő házassági ajánlatot kaphatnak a legnagyobb titoktartás mellett. — Vidékre egy 10 filléres bélyeg beküldésével azonnal válaszolok.

Kövesi Béla,

Szeged, Mérei-utca 18. szám,

Vidéki gőzerőre berendezett likörgyár tekintélyes és bevezetett

HELYI ÜGYNÖKÖT

keres

Kaposvár és környékére magas jutalék mellett.

Ajánlatokat „Bevezetett“ jellegével a kiadóhivatal továbbítja.

Ingyen kapja minden

menyasszony és vőlegény

1905. márczius hó 15-től az

Eljegyzési Híradót,

mint mátkasági emléklapot.

Tudósítók kerestetnek.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal Budapest VII., Allmássy-u. 6.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban lévő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhák mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosókövet,

„Asszonydicséret“

védjeggyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

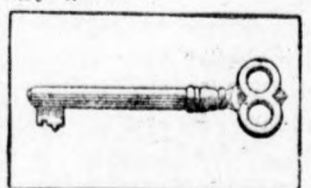
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Nélküldözhetővé válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

Bervásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy mind a csomag szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

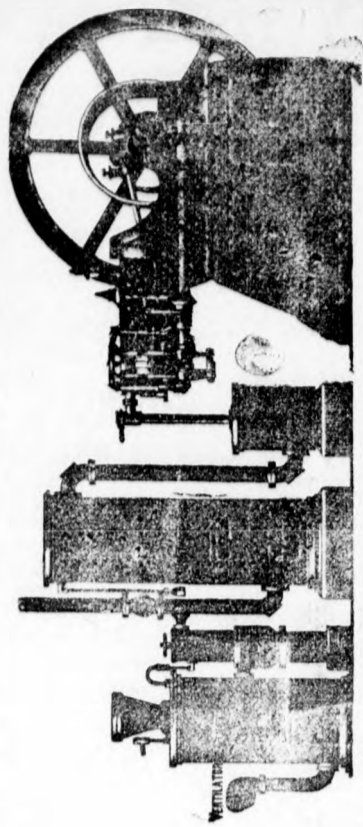
Vásári Zsebnaptár 1905.

HUSIPARI ÉS ÁLLAT- FORGALMI ÉVKÖNYV.

Az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével **ingyen és bermentve** megy minden mészáros, állatkereskedő, nyersbőrkereskedő, zsiradék és csontkereskedő czimére, aki legalább fél évre előfizet a

Mészárosok és Hentesek Lapja-ja.

Előfizetés félvre 6 kor. — Kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet körut 2.

Eredeti OSERS és BAUER motok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.

Motorgár és vasöntő. Bécs.
Benzin- és petroleum-motok és locomblok, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kézzelvezető feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségtetés és árjegyzék ingyen.

EGÉSZEN INGYEN zomanczozott edényt

nem kapnak sehol, de 6 főzlábost és 6 főzőfazékat különféle nagyságban 12 darabot 1 frt. 75 kr.-ért én szállíthatok. **ingyen** csomagolás utánvétel mellett.

A többi tárgyak feltűnő olcsó árban.

Árjegyzéket ingyen küldök.

Kohn, gyári raktáros, Budapest, VI. Csengery-utca 51.

HIRDETESEK

FELVÉTELNEK

A KADÓHVATÁLBAN

JORGÓ JÁNOS ÓRÁS.

gyári raktár. Wien III., Rennweg Nr. 75/b

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bermentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászedés teljesen kizárva.

Órajavító műhely

Mindenmü zseborába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalom.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787 sz. legolesőbb, legjobb strapáz óra, nikkeltokban 36 óráig jár frt. 2:30	
8039 sz. valódi ezüst páncél-láncz 15 gr.	> 1.-
7858 sz. ezüst remontoir, dupla fedeli	> 5.-
7889 sz. inga óra ütőművel, 2 súlylyal, 130 cz. magas	> 11.50
7929 sz. jó ébresztő óra	> 1:20

Szíveskedjék nevemre és házzszámomra 75/b. pontosan figyelni.

1903. IV.—V. 3 törzs kelési

„ELZA“ TYUK

az Elzák a Plymonthok nálam kitenyészett szubvarietásai

ELADÓ.

Plymonthokra előjegyzést elfogadok. Tenyészdem bármikor megtekinthető.

MEZRIGZKY NÉ.

Békásmegyeri tisztviselőtelep

(Pest megye.)

AGRARIA
BUDAPEST

SÖRÖNY ÚJRA ÉLVÉLŐSÍM.

MICHELSON GÉNY,
RESZLÉNYTÁRSASÁG
GÉNYTÁRSASÁG
VEZÉRGYŐKÖSSÉG.

MICHELSON GÉNY,
RESZLÉNYTÁRSASÁG
GÉNYTÁRSASÁG
VEZÉRGYŐKÖSSÉG.

AGRARIA BUDAPEST

MICHELSON GÉNY, RESZLÉNYTÁRSASÁG

MICHELSON GÉNY, RESZLÉNYTÁRSASÁG

ny teljesen új több mint 3 m. magas és másfél m. széles
KIRAKAT FOGLALAT (AUSLAG)
a hozzávaló tükrüveggel együtt
olcsón eladó.
Eresztést ad a kiadóhivatal.

PENZ-

kölcsön ügyekben helyesen cselekszik, ha gyors, kimerítő és szakavatott felvilágosításért az **Országos Pénzügyi Ertesítő**-hoz fordul, melynek kiadóvállalata teljesen díjtalanul szolgál minden irányban tájékoztatással.

Ha valamely pénzügyi ügylet lebonyolítható szolid alapon, úgy azt az **Országos Pénzügyi Ertesítő** lebonyolítja rövidesen, kulánsan, minden előleges költség nélkül. Amely ügyek az **Országos Pénzügyi Ertesítő** elváltja, annak érdekében díjelszámítás nélkül eljár s miután a legelőkelőbb és legnagyobb pénzügyintézetekkel áll összeköttetésben, nyilvánvalóan kedvezően intézi el a megbízásokat.

Az **Országos Pénzügyi Ertesítő** kiadóvállalata

kölcsönt

folyósítat kötelezvényre (váltó felesleges) tetszőszerinti időtartamra, (5-25 évre) többnyire kezes nélkül, de ha mégis szükségeltetnék kezes, készséggel gondoskodunk azokról, minden díjelszámítás nélkül. A tőke- és a kamattörlesztés 1000 korona után havonta 7-9 korona. Ily irányu kölcsönt kaphatnak

köztestviselők

nevezetesen: állami, megyei és városi hivatalnokok, vasúti tisztviselők, katonatisztek, (főhadnagytól kezdve) bírák, tanárok, tanítók, bármily alkalmazásban volt nyugdíjasok, még pedig fizetés, — illetve nyugdíj előjegyzésre. Meglevő kölcsönök nagyobb összegre konvertáltak.

Kimutatás, ki mennyi kölcsönt igényelhet:

1800 kor.	törzsfizetés kaphat	1300 kort.
2000 »	»	3.00 »
2200 »	»	4000 »
2400 »	»	5500 »
2600 »	»	6000 »
2800 »	»	6500 »
3000 »	»	7000-7500 »
4000 »	»	8500-9000 »
5000 »	»	10000-12000 »

A hitelintézet a megszabott törlesztési idő előtt a kölcsönt nem mondhatja föl, de a fölvevő bármikor visszafizetheti azt, minden további kötelezettség nélkül.

Kölcsön kapható katonai házassági óvadéokra, értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre és legalább négyéves életbiztosítási kötvényekre.

Váltókölcsönt

kaphat minden hitelképes egyén (pap, magánhivatalnok, kereskedő, iparos, gazdasz stb.) 500 koronától kezdve, a legmagasabb összegig. Kezes nélkül váltókölcsön nem engedélyezhető.

Jelzálog-kölcsön

nyerhető földbirtokra 5-75 évig terjedő törlesztési időre, 3 $\frac{1}{2}$ -4% kamat mellett a becsértéknek 70-75%-ig. Városban lévő házakra csak 5-50 évi törlesztésre. Földirtoknál beküldendő: telek- és vi kivonat és kataszteri birtokiv, házaknál: telekkönyvi kivonat és házbérmuadás. Jelzálog-kölcsönök II. és III. bekebelezésre is kaphatók. — Levélbeli megkereséséknél válaszbélyeg kérték.

Pontos címünk

ORSZÁGOS PÉNZÜGYI ÉRTESSÍTŐ

kiadóhivatala
Budapest, VII., Alsóerdősor 36.

PENZKÖLCSÖN!

Alulírott iroda előleges költség nélkül s mindenkor a legkorrektebb lebonyolítás mellett szerez:

1. **Törlesztéses személykölcsönt** 15-25 évi törlesztésre. Havi törlesztés 1000 kor. után 7-9 kor. Ezen kölcsönök csak nyugdíjigényvel bíró tisztviselőknek, katonatiszteknek stb. adatnak, kiknek törzsfizetése legalább 1800 korona.
2. **Váltókölcsönt** 5-8 évre négyhavonként 5%-os tőketörlesztéssel minden hitelképes egyénnek.
3. **Jelzálogkölcsönt** 3 $\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$ %-ra és 5-75 évi tartamra.
4. **Életbiztosítási kötvényt** (halál- és életesetre) 10.000 korona összegig orvosi vizsgálat nélkül.

Közbenjárás díj csekély összegben van megállítva s a kölcsönösszeg nagysága szerint 2-5% közt váltakozik. — Kimerítő személyhitel prospectusaink bárkinek kívánatra rendelkezésére állanak. Levelezésre válaszbélyeg melléklendő.

Magyar általános hiteliroda

BUDAPEST, II. Ostrom u. 5.

(Saját házában.)

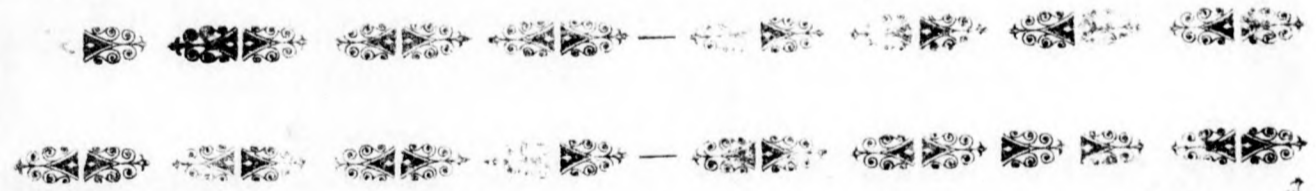
Pontos címzést kérünk!

FOGADÓ

ORSZÁGOS VENDÉGLŐSŐ SZAKLAPJA   ORSZÁGOS PINCZÉREK SZAKLAPJA.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Kerepesi-ut 13.

== Egyedüli legelterjedtebb heti ==
és hirdetésekre legalkalmasabb szaklap.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a világhírű

darabos barna kőszén

nemcsak nagy hőfejlesztéssel és minden kályhában szagtalanul elég, hanem a **legelőcsőbb is**, minélfogva azt minden háziasszony örömmel veszi. Méltóztassék egy próbarendelést megkísérteni és meg fog győződni a darabos barna szén jóságáról.

ARAK:

I-ső minőségű m-ként 2 kor. 40 fill. II. minőségű 1 kor. 60 fill. továbbá

Grac köflachivizi kőszén métermázsánként 3 kor. 20 fill. — házhoz szállítva — egyedül kapható:

KLAUBERIGNÁC UTÓDA
mész és kőszén kereskedésében
KAPOSVÁROTT.

Megrendeléseket elfogad: Vajda Pál fűszerkereskedő Erzsébet-tér és Sattler Rezső pénzügyi irodája Kossuth-tér 10. szám.
Tűz van! Hol? Minden kályhában a hol a darabos kőszén használják.

Nyom. Kéthelyi L. és Társa Kaposvárott.